

РОЗВИТОК СВІТОВОГО РИНКУ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В КОНТЕКСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Онлайн - освіта і нові технології – це ті напрями, які матимуть великий вплив на розвиток освітньої галузі в майбутньому. Глобальні тенденції, які відбуваються на цьому ринку, а саме: збільшення населення в країнах, що розвиваються; зростання попиту на освітні послуги; підвищення рівня ефективності навчального процесу; стрімке поширення дистанційного навчання та ін. стимулюють зростання інвестиційної активності в напрямі освітніх технологій (EdTech).

Світовий освітній ринок розвивається швидкими темпами, привертаючи увагу як інвесторів «ветеранів» галузі, так і інвесторів більш широкого профілю, які здійснюють фінансування стартапів в основному в таких освітніх категоріях: PreK-12 (дошкільна освіта до 12 років) і K-12 (шкільна освіта), вищі навчальні заклади та бізнес (корпоративна освіта). Ці категорії працюють на ринку як окремі унікальні ринкові підсегменти, які мають різних кінцевих споживачів і різні схеми фінансування, що вимагає від інвесторів певної гнучкості і методів взаємодії з розробниками таких технологій [1].

Великі гравці (Edmentum, Apex і Accelerate) роблять значні кроки в напрямку придбання стартапів у категорії K-12, який залишається «ласим шматком», оскільки на edtech ринку постійно з'являються яскраві інновації, які змінюють підходи до освіти та стимулюють активне впровадження прогресивних технологій в навчальний процес. У 2020 р. провайдер Inc. придбав Galvanize (навчальний курс з програмування), що стало ще одним кроком до диверсифікації. Edgenuity також зробив кілька значимих покупок [2].

За останні роки в EdTech ринок було інвестовано рекордні суми, майже 20 млрд дол в 2019 р. та більше 16 млрд дол в 2020 р., з них близько 9 млрд дол склали венчурні вливання в бізнес компаній «єдинорогів», капіталізація яких більше 1 млрд дол. Окрім венчурного капіталу, освітні технології приваблюють приватних інвесторів та фонди прямих інвестицій, які цю галузь визначили як основну. Гіганти digital-світу продовжують інвестувати в освітні стартапи, зміцнюючи свої позиції в глобальному онлайн світі.

Аналізуючи світові стартапи, які залучили значні інвестиції, прослідковується тенденція вливань в готові освітні програми та курси. Особливо привабливими виявились розробки з перевірки знань і компетенцій та проекти з вивчення іноземних мов. Велику зацікавленість у інвесторів викликають імерсивні технології: віртуальна реальність (VR) в освіті, яка залучила 5,5 млн дол в 2019 р.; додатки доповненої реальності (AR); використання штучного інтелекту (тільки за 2018 р. 200 компаній отримали майже 3 млрд дол венчурного капіталу); робототехніка (набори роботів, які дозволяють вивчати STEM і формувати навички програмування, продукти Roobi, що спрямовані на оволодіння мовами в ранньому віці); технологія блокчейн; навчальні сервіси та різноманітні платформи; програми з доставки контенту та управлінням освітнім середовищем (learning environment); інноваційні методики та освітні технології в педагогіці та андрагогіці (освіта дорослих) [3].

В порівнянні з 2018 р. (216 млн дол.) до 2022 р. очікуються вливання в корпоративне навчання за допомогою VR понад 6 млрд дол. Такому активному розвитку імерсивного навчання є конкретні причини, які пов'язані з поширенням на планеті смартфонів, що підтримують AR (майже 1,5 млрд на кінець 2020 р.), а до 2023 - прогнозується їх зростання до 3,4 млрд.

Значного підйому набуває мікронавчання, яке спрямоване на: розбивку освітнього контенту на мілкі складові (самостійні одиниці); відпрацювання окремих мікронавичок; незалежність від окремих платформ. Щодо залучення інвестицій, в цей напрям 2019 р. було вкладено 1,5 млрд дол., однак має всі шанси до 2024 р. досягти позначки 3 млрд дол.

Серед найпопулярніших трендів сучасного онлайн-ринку є мобільне навчання, яке набуло значного розвитку в Північній Америці, Європі та країнах Азіатсько-Тихоокеанського регіону. Загалом, на 2019 р. близько 47% світових організацій використовували таку форму навчання. До 2020 р. – інвестиції в цей сектор сягнули 38 млрд дол., і за оцінка експертів до 2024 р. інвестиції складуть 70,1 млрд дол.

Стійке зростання інвестицій можна прослідкувати в корпоративному сегменті, який був представлений великою часткою (38%) в 2017 р. в країнах Північної і Південної Америки, однак за останні 4 роки ця тенденція змінилась на користь інших регіонів. У порівнянні з 14 млрд дол. в 2017 р. інвестиції сягнули 20 млрд дол в 2020 році.

Більш тісним стає взаємозв'язок навчання і працевлаштування, про що свідчить зацікавленість лідерів EdTech-індустрії до кар'єрно-орієнтованої освіти. Зокрема, американський гігант з програмного

забезпечення 2U Inc, що спеціалізується на освітніх технологіях, придбав компанію Trilogy Education (за 750 млрд дол.), яка організовує інтенсивні формати навчання програмуванню, дата-аналітиці та кібербезпеці [3].

Прослідковується тісний взаємозв'язок онлайн-навчання з практикою talent development («управління талантами»), оскільки сьогодні одним із пріоритетів в бізнесі є вдосконалення soft skills (м'які навички) працівників. На 2016 р. за оцінками Transparency Market Research, світовий ринок розвитку soft skills складав близько 11,3 млрд дол., і за прогнозами до 2026 р. його зростання перевищить 33,7 млрд дол. Величезний цільовий ринок career-long learning (професійного навчання), який вже на 2018 р. досяг 365 млрд дол продовжує стрімко зростати [3].

Не менш затребуваними є практики крос навчання (p2p-learning), які дозволяють на p2p-платформах набувати мікронавичок, знаходячи експертів, компетенції яких верифіковані на основі блокчейн-технологій. Широкого розвитку в світі набуває також навчання на основі project-based learning (проектна робота), створюються спеціальні школи, які керуються цим принципом. Стрімко зростає ринок learning management systems (системи управління навчанням), який на 2018 р. складав 7,2 млрд дол., і до 2023 р., за експертними оцінками, потроїться. Випереджаючими темпами розвивається ринок навчання англійської мови, який вимірювався в 2018 р. 6,8 млрд дол., і прогнозується зростання 21,7 млрд дол. до 2025 року.

Цікавим і самостійним напрямом є гейміфікація (використання ігрових практик), яка широко використовується в сегменті Pre-12, підвищуючи ефективність освітнього продукту. Однак розкриття її потенціалу відбувається поступово, і прогнозується, що це справа майбутнього, що пов'язує з пошуком найбільш дієвих моделей гейміфікації, а також впливом молодого покоління міленіалів (покоління Z). Слід зауважити, що сучасні потужні компанії широко використовують інструменти гейміфікації як потужний інструмент розвитку співробітників, покращення бізнес-процесів, рентабельності та підвищення мотивації.

Світовим лідером ринку онлайн-освіти залишається Америка, яка останні роки дещо втрачала позиції, однак 2020 р. продемонстрував стабільність в глобальній освітньо-технологічній індустрії завдячуючи: зростанню конкуренції і, як наслідок, зниження цін на EdTech продукти; інтеграції онлайн-бізнесу у формальну освіту; великій кількості інновацій та значних інвестицій для зростання зрілого освітнього ринку. 2018 року в американські EdTech венчурними інвесторами було вкладено майже 1,5 млрд дол, і близько 2 млрд дол в 2019 р. Значні вливання венчурного капіталу в освітні технології активізують учасників галузі до публічного продажу акцій (IPO). За прогнозами HolonIQ очікується, що до 2025 р. на світовому ринку з'явиться більше ста освітніх бізнес-компаній з ринковою капіталізацією понад 1 млрд дол. Одним із стимулюючих факторів розвитку цього ринку в США є сильний державний вплив. Витрати на освіту там складають більше 6% ВВП (майже 1,2 трильйона дол.) і понад 3% - на освітні технології.

Швидкими темпами розвивається ринок онлайн-освіти також в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та Латинській Америці. З 2014 року активне зростання демонструє ринок EdTech Китаю, оскільки на кінець 2019 р. більше 40% венчурних інвестицій припадало на освітні технологічні розробки цієї країни, і майже 80% компаній «єдинорогів» також були китайськими. Якщо проаналізувати сумарний обсяг вливань в освітні проекти за останні роки, у 2018 р. – це 7,22 млрд дол, в 2019 – 3,9 млрд дол. Близько 50% світового ринку онлайн-освіти в 2020 р. припадає на Китай, який активно розвивається, випереджаючи інші країни за середньосвітовими показниками. Більшість китайських Edtech компаній (60%) сьогодні працюють на ринку шкільної освіти і тільки 12% - програми професійного навчання і, в першу чергу це b2c-продукти.

Ринки Південно-Східної Азії, Центральної і Східної Європи мають також великі можливості для розвитку освітніх технологій, оскільки вже сьогодні вони на зльоті і зростають в середньому на 17% в рік. Слід зауважити, що більше шансів стати лідерами на ринках K12, в університетському, і в корпоративному сегменті є не у великих міжнародних компаній, а у локальних гравців, які знаються на місцевій специфіці, мають значну клієнтську підтримку і пропонують цікаві рішення для конкретних споживачів. Тобто, Edtech напрямок – це велика, самостійна і різноманітна галузь, яка володіє значним потенціалом і залишається в центрі уваги інвесторів. Досягнення в онлайн-освіті продовжують підвищувати ефективність процесу навчання та впливають на зміцнення і розвиток ринку освітніх технологій.

Література:

1. EdTech отраслевой анализ и тенденции (2020 г.) URL: <https://ru.apeescape2.com/edtech-industry-analysis-trends> (дата звернення: 23.03.2021)
2. Маслихова О. Тетради цифровой эпохи: куда инвестировать на рынке онлайн-образования URL: <https://www.forbes.ru/tehnologii/336487-tetrad-cifrovoy-epohi-kuda-investirovat-na-rynke-onlayn-obrazovaniya> (дата звернення: 27.03.2021)
3. Исследование российского рынка онлайн-образования URL: https://media.rbc.ru/media/reports/%D0%98%D1%81%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5_2020.pdf (дата звернення: 24.03.2021)